

(೨) ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೋಮಂ ಗಲಭೆಯಿಂದಾಗಿ ಲಾಟಿ ಜಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.)

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೧೭ನೇ ತಾರೀಖು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದ ದಿವಸ ಎರಡು ಕೋಮಂಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಗಲಭೆ ನಡೆದು ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ಜನ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ವೀಂಚೆಗೇರಿ ಸರ್ಕಲ್ ಹತ್ತಿರ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವಸ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಎರಡು ಗಂಜ್‌ಗಳು ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಬರದ ಹಾಗೆ ಬಲಿಷ್ಠರ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೋಳಿಹಬ್ಬ ಬಂದಾಗಲೂ ಎರಡು ಕೋಮಂಗಳಿಗೂ ಪದೇ ಪದೇ ಜಗಳವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಮೊದಲೇ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶ್ರಮವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ? ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ ಇದು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಪೊಲೀಸ್‌ ನವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಕೋಮಂಗಳಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಲು ಯಾರು ಕಾರಣ ಕರ್ತರಾದಾರೆ ಅವನ್ನು ಕೂಡ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಇದರಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಜಖಂಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಏನು ವತಾವರಣವಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಸಿ. ಬೆಗಡೇಗಿ (ರಾಜ್ಯ ಒಳಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಬಂದೋಬಸ್ತ್ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ನಗರದ ಮುಖಗಾರಿ, ವಕ್ರಲಗೇರಿ, ಚಾಚಾ ಹೋಟಲ್ ಹಾಗೂ ಡಂಕಾ ಕ್ರಾಸ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೧೭-೨-೧೯೪೬ರಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕದದಿದ ವತಾವರಣ ಇದ್ದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯತ್ನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ದೇವಾನಂದ ಬಟ್ಟಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ೨೦ ಪರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ರಾಜಪುತ್ರ ಮಗ ಅನ್ವೀರ್ ಎಂಬುವವನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಕೋಮಂಗೆ ಸೇರಿದವರು ಹೊಡೆದರಂತೆ. ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಲೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಯಿತು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅನ್ವೀರ್ ಎಂಬಾತನಿಗೆ ಆತನ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕತ್ತಿಯ ಗಾಯವಾಯಿತು. ಅವನನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಜಿ. ಜಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು.

೧೮-೨-೧೯೪೬ ತಾರೀಖು ಸಾಯಂಕಾಲ ಸುಮಾರು ೫-೪೫ ಘಂಟೆಗೆ ನಡೆದ ಈ ಘಟನೆ ವತಾವರಣವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕದದಿದ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಗಾಬರಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಪರಸ್ಪರ ಕಲ್ಲು ತೂರಾಟಕ್ಕೆ ಎದೆಗೇಚ್ಚಿತು. ಬೇರೇಬೇರೆ ಕೋಮಂಗೆ ಸೇರಿದ ಜನರು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಕಲ್ಲು ಹಾಗೂ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಬೀರುಗಳನ್ನು ಎಸೆಯತೊಡಗಿದರು, ಪೊಲೀಸರು ತಕ್ಷಣ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಲ್ಲು ಎಸೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜನರ ಗುಂಪನ್ನು ಚದುರಿಸಿದರು. ಗಂಜ್ ಗಂಜಾಗಿ ಸೇರಿದ ಜನರು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು ಅಲ್ಲದೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ತಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪೊಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸೋಡಾ ಸೀಸೆಗಳು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಡ್ ಲೈಟುಗಳನ್ನು ಎಸೆಯಲಾಯಿತು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪೊಲೀಸರ್ ಕೋಡ್ ಕಾಲಂ ೧೪೯ರ ಪ್ರಕಾರ ೧೮-೨-೧೯೪೬ರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೩ ದಿನದವರೆಗೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರದಿಂದ ೫ ಕಿ. ಮೀ. ಘಾಸಲೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು, ಪೊಲೀಸರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಲಾಠಿ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ೨೫-೩೦ ಕ್ಕಂತೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಗೆಳೆಗಳನ್ನು ಸಿಡಿಸಿದರು ಈ ಗಲಭೆಗಳು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರದ ಡಂಕಾ ಕ್ರಾಸ್ ಮುಕ್ತಂಪುರ, ಮಾವಿನಪುರ, ಮಂಜುಗುರಿ, ವಕ್ರಲಗೇರಿ ಹಾಗೂ ಹುಂಡ್ವಿಬಿ ಮ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ನಗರದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಶಾಂತವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಲ್ಲು ತೂರಾಟದಲ್ಲಿ ೪ ಜನರು, ರಾಜಪುತ್ರ ಮಗ ಅನ್ವೀರ್, ಗುಲಾಂ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಮಗ ಇಕ್ಬಾಲ್ ಜಯದ್, ಮುರ್ತುಜಾನ್ ಮಗ ದತರ್ಥ ಎಸ್. ಕೆ. ಅಹಮದ್ ಮಗ ಫರೀದ್ ಇವರಿಗೆ ಸಣ್ಣವುಟ್ಟು ಗಾಯಗಳು ಆದವು. ೨೫ ಜನ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಎಟು ಬಿತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೩೦ ಜನರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಐದು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

1. Chowk Ps Cr. No. 48/84 U/S 147, 148 324 R/W 149 IPC
2. -do- Cr. No. 50/84 U/S 147, 148, 324 R/W 149 IPC
3. -do- Cr. No. 51/84 U/S 151, 107 CRPC.
4. Roze Ps Cr. No. 13/84 U/S 151, 107 CRPC.
5. -do- Cr No. 14/84 U/S 151, 107 CRPC.

ಸ ಫೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖಂಡರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿದೆ, ವಿಶೇಷವಾದ ಫೋರೀಸ್ ಗಸ್ತು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೋಮಿನ ಮುಖಂಡರನ್ನೂ ಆಗೊಂಡ ಶಾಂತಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

MR. SPEAKER.—We are stretching it too far. I think by this way every day I am getting day today administrative matters, ಟೆರಿಫೋನ್ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವಜಾ ಮಾಡಿದರು—ಹೀಗೆ I would appeal to the Leaders of different groups to take some decision under 334. there should be some limitation on this.

(೮) ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಟೆರಿಫೋನ್ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ದೂರ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳೂ ಟೆರಿಫೋನ್ ಸೌಕರ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ದೂರವಾಣಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಂಡಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಈವರೆಗೆ ಅದು ಪೂರೈಕೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಂತಹ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ದೂರವಾಣಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕೆಲವು ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ಮುಂದೆಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಇಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೂರವಾಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 20-2-84ರವರೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಗಡವು ನೀಡಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೋರಿ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಸೌಲಭ್ಯ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಕೂಡಲೇ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ (ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ನಾಣಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಏನಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ದೂರವಾಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಒಳಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ದೂರವಾಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಅಂತೂ, ಈ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಒಳಗೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗುವುದು.